

BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
TUZLANSKI KANTON  
**Kantonalna uprava civilne zaštite**  
Broj: 18/03.3-44-1021/11  
Tuzla, 28.11.2011.godine

## **I n f o r m a c i j a**

### **o problemima vodosnabdijevanja i dodatnih troškova zbog suše u 2011. godini, na području općina Tuzlanskog kantona**

#### **I Uvod**

Nepovoljna hidrološka situacija koja je zahvatila region i odsustvo padavina tokom ljetnih i jesenjih mjeseci, prouzrokovali su mnoge probleme u vodosnabdijevanju stanovništva i privrednih subjekata Tuzlanskog kantona (TK). Dugotrajni period izrazito visokih temperatura zraka (preko 35 °C), izazvao je sušu a samim tim i smanjenje izdašnosti izvorišta, što je kod većine vodoopskrbnih sistema dovelo do opadanja pritiska ili do potpunog prestanka distribucije pitke vode, a što je imalo za posljedicu angažovanje alternativnog načina dostave vode stanovništvu tj. autocisternama. Na osnovu podataka dobijenih od općinskih službi civilne zaštite (OSCZ), Kantonalna uprava civilne zaštite (KUCZ), je sačinila Informaciju o problemima vodosnabdijevanja i dodatnih troškova zbog suše u 2011. godini, na području općina TK.

#### **II Pregled stanja po općinama**

##### **Banovići**

Problemi nedostatka vode za piće, na području općine Banovići, javili su se još polovinom aprila, dok je intenzivna suša započela u mjesecu maju i još uvijek traje. Ugrožena su sva naseljena mjesta, a najteže stanje je u onim područjima koja se napajaju sa gradskog vodovoda, i to u MZ: Omazići, Bučik Gornji, Grivice, Repnik, Podgorje, kao i pogoni RMU "Banovići".

OSCZ u saradnji sa profesionalnom vatrogasnom jedinicom, vrši dostavu vode za piće u cisternama, svim navedenim mjesnim zajednicama kao i pogonima RMU: Separacija, eksploatacija Grivice, Čubrić i pogon Jama.

Cijena utrošenog goriva iznosila je mjesečno 3.000,00 KM (1.200 litara), dok je za sedam mjeseci, koliko traje dostava pitke vode cisternama, utrošeno ukupno 21.000,00 KM.

##### **Čelić**

Tokom ljetnjeg i jesenjeg perioda, uslijed nedostatka padavina, došlo je do niza problema u vodosnabdijevanju stanovništva i privrednih subjekata, na području općine Čelić. Stalne i povremene redukcije, veliki kvarovi na elektromotorima crpnih pumpi, kao i obezbjeđenje pitke vode cisternama, onim mjesnim zajednicama koja su bila najugroženija, izazvali su značajne neplanirane troškove Općini, kao i finansijske gubitke u poslovanju općinskog komunalnog preduzeća.

OSCZ nije dostavila visinu dodatnih troškova koji su izazvani sušom.

##### **Doboj Istok**

Uslijed dugotrajnog nedostatka padavina, na području općine Doboj Istok u svim MZ, došlo je izraženih problema u vezi dostave pitke vode stanovništvu i privrednim subjektima. To je posebno izraženo na prostoru MZ Stanić Rijeka, kao i na području MZ Klokočnica, gdje dolazi do višednevnog nestanka vode za piće.

Općina Doboj Istok i JKP "Čisto" provode mjere redukcije u vodosnabdijevanju, dok je u pojedine dijelove navedenih naselja isporučeno preko 350 cisterni, što je oko 1.750 m<sup>3</sup>

pitke vode. Neplanirani troškovi goriva i angažovane mehanizacije, prema podacima OSCZ iznose 15.000, KM.

#### **Gračanica**

Odsustvo padavina tokom ljeta i jeseni odrazilo se na izdašnost izvorišta u svim mjesnim zajednicama na području općine Gračanica. U svim naseljima su na snazi redukcije vode u trajanju od nekoliko sati, pa do 24-satne u MZ Malešići, gdje stanovnici dobijaju vodu tek 1-2 sata dnevno. U MZ Babići stanovništvo dobija vodu za piće tek nakon tri ili četiri dana. U izbjegličko naselje Drafnići voda za piće se u cisternama komunalnog preduzeća i profesionalne vatrogasne jedinice (PVJ), doprema već 5 mjeseci, čime su nastali nepredviđeni troškovi goriva, u iznosu preko 7.000,00 KM.

#### **Gradačac**

Prema podacima OSCZ i na području općine Gradačac zabilježeni su značajni problemi u vezi snabdijevanja vodom. U 8 MZ na području općine, komunalno preduzeće vrši dostavu vode u cisternama. Do slanja Informacije o problemima vodosnabdijevanja, od strane OSCZ Gradačac, stanovništvu je dostavljeno ukupno 130 cisterni pitke vode, čiji troškovi prijevoza iznose 19.500, 00 KM.

#### **Kalesija**

Tokom zadnja tri mjeseca, OSCZ putem cisterni vatrogasne jedinice iz Kalesije, svakodnevno vrši dostavu vode za piće u 9 MZ. Nepredviđeni troškovi prijevoza iznose 5.000,00 KM, a zbog niskog pritiska vode u gradskom vodovodu, postoji mogućnost dostave vode iz susjednih općina, što bi usložilo situaciju i u velikoj mjeri povećalo troškove.

#### **Kladanj**

Problemom nedostatka pitke vode, već nekoliko mjeseci, pogođene su sve mjesne zajednice na području općine, tako da se svakodnevno uvode mjere redukcije u naseljima. U MZ Stupari pojedina naselja nemaju ni minimalan dotok, dok u samom gradu stanovništvo dobija vodu 1-2 sata dnevno. Pripadnici Vatrogasnog društva Kladanj, počev od 26.08.2011. godine, svakodnevno cisternama dostavlja vodu do ugroženih naselja i perifernih mjesta, od kojih su neka udaljena i do 25 km.

OSCZ nije dostavila visinu nepredviđenih troškova distribucije vode za piće.

#### **Lukavac**

Na osnovu podataka dobijenih od OSCZ Lukavac, na području ove općine nisu zabilježeni problemi vezani za vodosnabdijevanje stanovništva, uslijed sušnog perioda i nedostataka padavina.

#### **Sapna**

Na području općine Sapna i pored dužeg sušnog perioda nije bilo problema oko snabdijevanja stanovništva pitkom vodom, izuzev u MZ Vitinica, gdje se povremeno uvode mjere redukcije.

#### **Srebrenik**

Problemi vodosnabdijevanja stanovništva, uslijed nedostatka padavina, na području općine Srebrenik, javljaju se još od mjeseca jula, od kada se vrši intenzivna distribucija vode za piće cisternama u 15 MZ. Općinski načelnik je, dana 12.08.2011. godine, donio Uputstvo o postupku i načinu dostave vode za piće, za najugroženija područja, kojim se angažuju tri pravna lica zadužena za dostavu vode cisternama, i to: PVJ Srebrenik, JKP"9. Septembar" i doo"Jata group" Srebrenik.

Prema podacima dobijenih od OSCZ, u periodu 08.07.-16.11.2011. godine, stanovništvu su dostavljene 552 cisterne, odnosno 5.360 m<sup>3</sup> vode, za što je ukupno utrošeno više od 50.000,00 KM.

#### **Teočak**

U periodu 17.08.-17.11.2011. godine, na području općine Teočak, vršila se organizivana distribucija pitke vode cisternama, onim mjesnim zajednicama koje su

ugrožene. Prema podacima Općinske službe za privredu, finansije, prostorno uređenje i civilnu zaštitu, za troškove prijevoza (gorivo i mazivo), troškove radne snage te popravku i održavanje vodovodne mreže, općina je izdvojila više od 25.000,00 KM.

#### **Tuzla**

Od mjeseca augusta, vrši se cisternama distribucija pitke vode, u ona naselja općine Tuzla koja nisu priključena na gradski vodovod. Dostavu svakodnevno u 24 mjesne zajednice vrše: JKP"Komunalac", JKP"Vodovod i kanalizacija" i PVJ Tuzla. Dostavljeno je ukupno 853 cisterne pitke vode, na preko 70 lokacija, a prema podacima dobivenih od OSCZ Tuzla, troškovi iznose 79.840,00 KM.

#### **Živinice**

Na cijelom području općine Živinice, nedostatak vode za piće dostiže zabrinjavajuće razmjere, koje nameću aktiviranje svih raspoloživih subjekata, čija se materijalno tehnička sredstva mogu koristiti u svrhu normalizacije stanja snabdijevanja građana vodom za piće. Osim angažiranja cisterni JP "Komunalno" Živinice, građani najugroženijih područja, načinom samoorganiziranja, dopremaju pitku vode, te angažuju traktore, automobile, zaprege i sl.

OSCZ nije dostavila naselja i lokacije gdje se vrši distribucija vode za pića kao ni visinu troškova distribucije.

### **III Tabelarni prikaz troškova prijevoza i broj dostavljenih cisterni vode sa 23.11.2011. g.**

<b>Red. broj</b>	<b>Općine</b>	<b>Broj cisterni</b>	<b>Visina troškova (KM)</b>	<b>Napomena</b>
1.	Banovići	Nema podatka	21.000,00	Voda se dostavlja u 6 MZ i pogone RMU. Nije dostavljen podatak o broju dostavljenih cisterni vode.
2.	Čelić	Nema podatka	Nema podataka	Nije dostavljen podatak o visini troškova i broju dostavljenih cisterni vode.
3.	Doboj Istok	350	15.000,00	Dostavljeno 1.750 m <sup>3</sup> vode u 2 MZ.
4.	Gračanica	98	7.054,00	Dostavljeno 704 m <sup>3</sup> vode u 6 MZ.
5.	Gradačac	130	19.500,00	Voda se dostavlja u 8 MZ.
6.	Kalesija	Nema podatka	4.943,65	Dostavljeno 561 m <sup>3</sup> vode u 9 MZ. Nije dostavljen podatak o broju dostavljenih cisterni vode.
7.	Kladanj	Nema podatka	Nema podat.	Voda se dostavlja u 3 MZ. Nije dostavljen podatak o visini troškova i broju dostavljenih cisterni vode.
8	Lukavac	Nije dostavljana voda	Nije bilo troškova	Nije bilo problema u vodosnabdijevanju stanovništva.
9.	Sapna	Nije dostavljana voda	Nije bilo troškova	Nije bilo problema u vodosnabdijevanju stanovništva, osim u MZ Vitinica gdje se provode mjere redukcije vode.
10.	Srebrenik	552	50.000,00	Voda se dostavlja u 15 MZ.
11	Teočak	Nema podatka	25.000,00	Nije dostavljen podatak o broju dostavljenih cisterni vode.
12.	Tuzla	853	79.840.80	Voda se dostavlja u 24 MZ.
13.	Zivinice	Nema podatka	Nema podatka	Nije dostavljen podatak o visini troškova i broju dostavljenih cisterni vode.
Σ		<b>1983</b>	<b>222.338.45</b>	

Tabela 1. Visina troškova i broj dostavljenih cisterni vode u općinama

#### **IV Zaključak**

U svim općinama TK, izuzev općina Lukavac i Sapna, prisutan je problem nedostatka pitke vode i povećanih troškova dostave i distribucije cisternama, do onih dijelova lokalne zajednice na kojima su posljedice suše najizraženije.

Prijevoz vode u autocisternama vrši se u općinama: Banovići, Čelić, Doboj Istok, Gračanica, Gradačac, Kalesija, Kladanj, Srebrenik, Teočak, Tuzla i Živinice.

Troškovi dostave vode u onim općinama koje su dostavile podatke iznose 222.338,45 KM, dok općine: Čelić, Kladanj i Živinice, nisu dostavile visinu navedenih troškova, kao ni lokacije i broj cisterni koje su dostavljene do građana.

Najteža situacija je na području općina Tuzla i Srebrenik, gdje troškovi prevoza iznose više desetina hiljada KM i gdje svakodnevno više pravnih lica vrše dostavu vode.

Obzirom da sušni period još uvijek traje i da se u svim spomenutim općinama intenzivno vrši dostava vode cisternama, troškovi prijevoza nisu konačni.

Općine: Doboj Istok, Gračanica, Kladanj, Srebrenik, Teočak i Živinice, obratile su se KUCZ i KŠCZ, za finansijsku pomoć, radi sufinansiranja preduzimanih mjera za ublažavanja posljedica suše i nedostatka vode za piće.

**Na osnovu svega navedenoga može se zaključiti da je zbog posljedica suše u većini općina Tuzlanskog kantona došlo do nestašice vode za piće, zbog čega je vršeno vanredno snabdijevanje stanovništva pitkom vodom pomoću cisterni, zbog čega je na području Tuzlanskog kantona zabilježena dodatna šteta od suše u iznosu od oko 250.000,00 KM.**

**Direktor**

**Mr.sc.Zdenko Tadić**